

ПЛАН
практичних занять з дисципліни «Антична філософія»

Практичні заняття – 30 годин
Викладач – Розова Т.В.

<i>Обсяг в годинах</i>	<i>Тема та стислий зміст заняття</i>	<i>Мета заняття</i>
2	1. Предмет і завдання історії філософії як науки 1. Історичні типи філософування. Сутність філософського мислення. 2. Специфіка історико-філософського знання та його науковий статус. Філософія як самосвідомість епохи. 3. Головні методологічні засади і принципи історико-філософського дослідження 4. Історія філософії як процес пізнання. Філософські школи і напрямки. Історія філософії і філософія.	Формування теоретичних знань про місце історії філософії у системі науково-філософського знання. Філософія як складова у системі духовної культури людства.
2	2. Становлення і розвиток філософії в країнах Близького Сходу, Індії та Китаю 1. Філософія Стародавнього Китаю. 2. Староіндійська філософія. 3. Філософія країн Близького Сходу: Вавілон і Ассірія. 4. Єгипетська філософія.	Формування знань про становлення і розвиток філософії в країнах Близького Сходу, Індії та Китаю.
2	3. Становлення та розвиток філософії в античному світі 1. Культурно-історичний простір розвитку античної цивілізації. 2. Феномен мудрості і її змістовні рамки. «Сім мудреців». 3. Періодизація давньогрецької філософії.	Формування знань про становлення та розвиток філософії в античному світі, про історичну долю філософської спадщини.
2	4. Іонійська філософія 1. Культурно-історичні передумови виникнення старогрецької філософії. 2. Перша філософська школа (іонійська) і її представники: Фалес, Анаксимандр і Анаксимен.	Формування знань про передумови виникнення старогрецької філософії, першу філософську школу та її представників.
2	5. Геракліт із Ефесу: життя і діяльність 1. Філософія Геракліта – філософія всезагальної мінливості. Головні принципи філософії Геракліта. 2. Гносеологічні та етичні проблеми у філософії Геракліта. 3. Історичне значення іонійської натурфілософії для подальшого розвитку	Формування знань про життя і діяльність Геракліта, його філософію та історичне значення іонійської натурфілософії.

	філософського знання. Оцінка Арістотеля і Гегеля.	
2	6. Італійська філософія. Піфагор і піфагорейський союз 1. Особа Піфагора. Піфагорейський союз. Головні засади піфагорейської філософської доктрини. 2. Піфагорейське вчення про людину. Практична етика піфагорейців. 3. Релігійна доктрина Піфагора. Вчення про душу. Метемпсихоз. 4. Наука і містика. Піфагореїзм і наступний розвиток наукового знання та філософії. Оцінка Платона.	Формування знань про італійську філософію, головні засади піфагорейської філософської доктрини.
2	7. Елейська філософія буття. Ксенофан, Парменід, Зенон 1. Історичні передумови і духовні джерела формування філософії елеатів. Ксенофан із Колону: 2. Парменід і головні принципи його філософії: 3. Філософія Зенона – спроба логічного обґрунтування засад елеатизму. 4. Історичне значення елейської філософської школи.	Формування знань про гносеологічні ідеї Ксенофана, натурфілософію Парменіда, проблеми гносеології (“дорога істини” і картина світу “докса”); аргументи (апорії) Зенона проти множинності буття, його подільності і руху;
2	8. Молодші натурфілософи V ст. (Емпедокл і Анаксагор) 1. Натурфілософія Емпедокла і її складові. 2. Головні положення натурфілософії Анаксагора.	Формування знань про Місце філософії Емпедокла і Анаксагора у світовій філософії.
2	9. Античний атомізм. Філософія Левкіппа-Демокріта 1. Джерела і історичні передумови формування античного атомізму. Особа Левкіппа. 2. Атомістична теорія матерії Демокріта: вчення про атоми і порожнечу. Концепція руху атомів. Атом як принцип буття. 3. Космологічне вчення Демокріта. Детермінізм. Матеріалізм. 4. Гносеологія Демокріта.	Формування знань про історичне значення атомістики для розвитку наукового пізнання і філософії наступних віків.
2	10. Софістика: філософські рефлексії над буттям людини 1. Філософія Протагора. 2. Філософія Горгія.. 3. Софісти молодшої групи і їх філософські ідеї. 4. Софістика і подальший розвиток філософії.	Формування знань про софістику як явище культури і філософський напрямок.
2	11. Філософія Сократа. Сократичні	Формування знань про основні

	<p>школи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особа Сократа. Життя і діяльність. Живий дух філософування. Софісти і Сократ. 2. Філософія на шляху від космосу (природи) до людини. Об'єкт філософії. 3. Сократівський діалектичний метод і його складові. 4. Наука Сократа. 5. Сократ і Платон. 6. Сократичні школи (мегарська, кіринайська, кінійська, елідська). 7. Історична доля вчення Сократа. 	<p>ідеї вчення Сократа, представників сократичних шкіл і характер філософських ідей.</p>
2	<p>12. Філософія Платона</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Платон і попередня філософська традиція. Платонівські діалоги і Сократ як персонаж діалогів. Формування засад метафізики. Друга навігація. 2. Головні принципи філософії Платона. 3. Платонізм і подальший розвиток світової філософії. Доля школи Платона. 	<p>Формування знань про платонівську філософію, історичне значення філософії Платона.</p>
2	<p>13. Філософія Аристотеля</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Концепція “теоретичної” (“першої”) філософії у “Метафізиці” Аристотеля. Онтологія і головні її засади. 2. Фізика Аристотеля (філософія природи) і її головні наукові засади (трактат “Фізика”). 3. Проблеми гносеології у філософії Аристотеля (трактати “Метафізика”, “Топіка” і “Про душу”). 	<p>Формування знань про вчення Аристотеля, історичне значення логіки Аристотеля, етичне та естетичне вчення Аристотеля.</p>
2	<p>14. Епікур і епікуреїзм</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. “Сад” Епікура і його нові ідеали. 2. Визначення предмету філософії. 3. Теорія пізнання. Сенсуалізм. 4. Логічне вчення Епікура. 5. Етичне вчення. Принцип гедонізму. Етичні правила. 6. Вчення про людину. Ідеал епікурейського мудреця. 	<p>Формування знань про епікуреїзм, логічне та етичне вчення Епікура.</p>
2	<p>15. Філософія стоїків і її представники</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Логічне вчення. 2. Проблема гносеології. 3. Вчення про мову. 4. Фізика стоїків. 5. Етичні проблеми. 	<p>Формування знань про проблеми гносеології, фізику стоїків, ідеал стоїчного мудреця.</p>